

Stegulețe roșii în achizițiile desfășurate de „Chișinău-gaz” SRL

Autor: Diaconu Olga

Zilele astea, în spațiul public au fost mediatizate suspiciuni privind corectitudinea procedurilor de achiziție desfășurate de companiile în care SA „Moldovagaz” deține pachetul majoritar de acțiuni. În activitatea de monitorizare, la fel, am analizat mai multe proceduri de achiziție desfășurate de cea mai mare dintre aceste companii – „Chișinău-gaz” SRL. Drept urmare, am identificat o serie de stegulețe roșii, care vorbesc despre limitarea concurenței și posibila favorizare a unor operatori economici, expuse în cele ce urmează.

Specificațiile tehnice nu prevăd standardele cărora trebuie să le corespundă bunurile

Drept exemplu în acest sens servește procedura de achiziție a vopselelor și lacurilor, nr. ocds-b3wdp1-MD-1701432214880. În procedura de achiziție menționată, SRL „Chișinău-Gaz” și-a propus să achiziționeze vopsele și lacuri cu valoarea estimată de peste 6 milioane lei fără TVA. În anunțul de participare și în caietul de sarcini nu se specifică standardele de referință cărora trebuie să le corespundă produsele achiziționate, deși se prevede prezentarea obligatorie a certificatelor de conformitate. Sunt însă enumerate actele normative ale RM cărora trebuie să le corespundă produsele, inclusiv limita maximă de compuși organici volatili. Aceste circumstanțe au fost detaliate în articolul *Încălcări la achizițiile sectoriale de vopsele*, publicat pe <https://revizia.md/ro/incalcari-la-achiziitiile-sectoriale-de-vopsele/>.

Specificații tehnice restrictive

În procedura de achiziție a lucrărilor de construcție a gazoductului de presiune medie (inelare) or. Aeroport, nr. ocds-b3wdp1-MD-1707492498677, „Chișinău-Gaz” SRL a prevăzut în anunțul de participare **cerința prezentării certificatelor de calitate pentru unele materiale folosite la lucrări odată cu depunerea ofertelor**. Această cerință a fost contestată de „Polimer Gaz Construcții” SRL, care a invocat că certificatele de calitate pentru produs sunt perfectate doar după producerea bunului, nu înainte, respectiv această cerință ar fi îndreptată spre crearea de obstacole ofertanților. ANSC a reținut că, „dacă un certificat de conformitate, în sensul Legii nr. 235/2011, reprezintă document care atestă că un produs identificat corespunzător a fost supus procedurilor de evaluare a conformității și că, la momentul evaluării, produsul este conform cerințelor specificate aplicabile, un certificat de calitate reprezintă mai mult o declarație a producătorului prin care declară că produsul satisface cerințele clientului și, după cum invocă și contestatorul, certificatele de calitate sunt eliberate de către producător la etapa de livrare a produselor, ceea ce indirect ar impune ofertanții, fie să achiziționeze un anumit lot de produse în perioada de pregătire a ofertei, fie să prezinte formal certificate de calitate de la produse achiziționate în trecut.” Astfel, ANSC a admis contestația și a dispus revizuirea documentației de atribuire sub acest aspect.

O altă cerință restrictivă din anunțul de participare, care nu a fost însă contestată, este obligația de a inspecta terenul pentru lucrări și împrejurimile acestuia pentru a evalua, pe propria răspundere, cheltuielile și riscurile, factorii necesari pentru pregătirea ofertei sale și semnarea contractului. Îndeplinirea acestei cerințe se confirmă prin prezentarea Certificatului eliberat de beneficiar. Deși

inspectarea terenului trebuie să fie o recomandare, considerăm că aceasta nu poate fi o cerință obligatorie. În acest caz, nu putem exclude situația în care entitatea contractantă s-ar eschiva de la prezentarea șantierului sau oferirea certificatului de vizită unui anumit operator economic, punându-l în situația de a nu mai putea participa la licitație. Un operator economic a solicitat o clarificare la acest aspect, propunând anunțarea unor date, cu timpul exact când se pot efectua vizitele. Entitatea s-a eschivat de la răspuns, înscriind un articol din lege ce se referă la regulile aplicabile comunicării.

Cerința restrictivă privind **prezentarea certificatelor de calitate la depunerea ofertelor** o întâlnim și într-o altă procedură de achiziție, pentru achiziția de lucrări de construcție a gazoductului de presiune medie (inelare) com. Stăuceni în direcția s. Pașcani, mun. Chișinău, nr. [ocds-b3wdp1-MD-1671203890728](#). Și în acest caz, este indicat că ofertantul este obligat să facă cunoștință cu obiectul și să elaboreze oferta în modul stabil, fără a se preciza dacă entitatea eliberează certificate care ar confirma vizita la șantier.

Într-o altă procedură de achiziție, ce se referă la achiziționarea licențelor Oracle Database și licențe Oracle Weblogic, nr. [ocds-b3wdp1-MD-1685346158290](#), entitatea contractantă a inclus **cerința ca ofertanții să fie parteneri autorizați Oracle în vânzarea produselor pe sectorul public, precum și să aibă minimum trei contracte de acest gen în portofoliu**. Aceste condiții au cauzat nemulțumirea unor operatori economici, care au acuzat „Chișinău-gaz” SRL de denaturare a concurenței, în condițiile în care entitatea contractantă nu este o întreprindere a sectorului public. „Chișinău-gaz” SRL a răspuns că bunurile și serviciile se achiziționează pentru grupul de companii Moldovagaz, din care face parte și SA „Moldovagaz”. Aceste detalii nu se regăsesc în anunțul de participare sau în caietul de sarcini.

Inițial, oferta cu cel mai mic preț, depusă de „BTS PRO” SRL, a fost respinsă, inclusiv din considerentul că acest operator economic nu ar fi partener autorizat Oracle în vânzarea produselor pe sectorul public, fiind desemnată câștigătoare oferta depusă de „S&T Mold” (fosta „Bass Systems” SRL). După examinarea unei contestații depusă de „BTS PRO” SRL, care a scos la iveală faptul că și acest operator economic deține acte ce ar confirma inclusiv această calitate, contractul a fost atribuit „BTS PRO” SRL.

În procedura de achiziție a unui excavator și unui miniexcavator, nr. [ocds-b3wdp1-MD-1673252235342](#), entitatea contractantă a stabilit **parametri exacți pentru miniexcavator, care corespundeau unui anumit model**. În caietul de sarcini s-a stabilit exact gabaritul pe care trebuie să-l aibă miniexcavatorul, și anume 3,86m x 0,98m x 2,32 m, iar alte dimensiuni au fost stabilite în mm: adâncimea de săpare – 2570 mm, raza de săpare – 3981 mm, și înălțimea de descărcare – 2630 mm. Mai mult, miniexcavatorul respectiv a fost inclus în același lot cu un alt excavator, ceea ce limitează și mai mult concurența.

Tipul caroseriei	MINIEXCAVATOR
Dimensiuni:	
- Gabarituri:	3.86 m × 0.98 m × 2.32 m
- Adâncimea de săpare:	2 570 mm
- Raza de săpare:	3 981 mm
- Înălțimea de descărcare:	2 630 mm
Greutatea operationala maxima (kg)	1 943 kg
Puterea Motorului (CP)	16,3 CP / 12 kVt
Combustibil:	Motorină
	EURO 5
Lățimea șenile:	230 mm
Șenile:	Cauciuc
Cabina:	Tip închis cu încălzire
Încălzitor autonom:	+
Scaun pneumatic:	+
Cupa de săpat 30 cm:	+
Cupa de săpat 40 cm:	+
Cupa de săpat 60 cm:	+
Cupa taluz 1 metru:	+
Lamă față 980 mm:	+
Sistem hidraulic pentru ciocan:	+
Stare tehnica	NOU
Anul producerii (NOU)	Nu mai vechi decit 2022

După observația unui operator economic în secțiunea „clarificări”, parametrii pentru miniexcavator au fost actualizați, fiind lăsate de fapt exact aceleași dimensiuni menționate, dar cu specificația că acești parametri sunt minimi. Aceste modificări nu schimbă esența. Din oferta câștigătoare, observăm că dimensiunile propuse sunt identice cu cele din caietul de sarcini al entității contractante.

2	"MINIEXCAVATOR"	1 buc	Descriș în documentația de atribuire 	Miniexcavator Dimensiuni: L/lh 3860 mm x 980 mm x 2320 mm *Adâncimea de săpare: 2570 mm *Raza de săpare: 3981 mm *Înălțimea de descărcare: 2630 mm *Puterea Motorului (CP): 16,3 CP / 12 kW *Combustibil: Motorină *Lățimea senile : 230 mm			Marea Britanie	JCB
---	-----------------	-------	---	---	--	--	----------------	-----

				*Șenile: Cauciuc *Cabina: Tip închis cu încălzire *Încălzitor autonoma *Scaun pneumatic *Cupa de săpat 30 cm *Cupa de săpat 40 cm *Cupa de săpat 60 cm *Cupa taluz 1 metru *Lamă față 980 mm *Sistem hidraulic pentru ciocan *Stare tehnica: NOU *Anul producerii 2022				
--	--	--	--	---	--	--	--	--

Semnat: Numele, Prenumele: Gheorghiev Veaceslav
 În calitate de: Director
 Ofertantul: Omega Trade SRL
 Adresa: MD-2059 str. Calea Orheiului 112, or. Chisinau.
 Data 10.02.2023

Contractul de achiziție a fost atribuit operatorului economic „Omega Trade” SRL. Același operator economic a mai vândut entității contractante un excavator și în anul 2022, în rezultatul procedurii de licitație nr. ocds-b3wdp1-MD1651046537639, potrivit Raportului privind executarea contractelor de achiziții sectoriale pentru anul 2022.

Un alt posibil caz de specificații restrictive am identificat în procedura de achiziție a contoarelor de uz casnic, nr. ocds-b3wdp1-MD-1701433884573. În anunțul de participare s-a solicitat **experiență de livrări similare (livrare de bunuri: contoare, mijloace de măsurare legală sau alte bunuri din categoria obiectului achiziției)**. Ofertantul sau membrii asocierii urmau să demonstreze că au executat un contract de livrări de bunuri similare: contoare, mijloace de măsurare legală sau alte bunuri din categoria obiectului achiziției, cel puțin egal cu 75% din valoarea viitorului contract sau valoarea cumulată a tuturor contractelor executate în ultimul an de activitate să fie egală sau mai mare decât valoarea viitorului contract. Cerințele privind experiența similară, care descriu atât de

specific bunurile ce trebuiau să fie livrate de ofertant și valoarea minimă a contractelor respective permit unui număr foarte restrâns de operatori economici să participe la aceste licitații. Puțin entități desfășoară licitații pentru procurarea de contoare, în special de așa amplasare. Respectiv, atunci când condițiile privind experiența similară sunt atât de restrictive, pot depune oferte în general aceiași operatori economici care au livrat entității contractante bunuri similare în anii precedenți. Contractul de achiziție a fost atribuit companiei „Orion-GS” SRL, care a obținut un alt contract de peste 36 milioane lei, fără TVA, la începutul anului 2023, în rezultatul procedurii de licitație nr. ocds-b3wdp1-MD-1673613150942.

DECLARAȚIE
privind lista principalelor livrări/prestări efectuate în ultimii 3 ani de activitate

Nr d/o	Obiectul contractului	Denumirea/numele beneficiarului/Adresa	Calitatea Furnizorului/Prestatorului ^{*)}	Prețul contractului/ valoarea bunurilor/serviciilor livrate/prestate	Cantitatea (buc., km., serv.; ș.a.)	Perioada de livrare/prestare (luni)
1	Contoare de uz casnic	S.C. MULTIENERGO S.R.L. 2020	Contract unic	2006.4 mii euro	60793 buc.	7 luni
2	Contoare de uz casnic	S.C. MULTIENERGO S.R.L. 2021	Contract unic	1852.1 mii euro	56219 buc.	7 luni
3	Contoare de uz casnic	S.C. MULTIENERGO S.R.L. 2022	Contract unic	2015.8 mii euro	55397 buc.	7 luni
4	Contoare de uz casnic	ООО «Тираспольтрансгаз -Приднестровье» 2020	Contract unic	35.5 mii euro	1024 buc.	5 luni
5	Contoare de uz casnic	ООО «Тираспольтрансгаз -Приднестровье» 2021	Contract unic	98.6 mii euro	1654 buc.	5 luni
6	Contoare de uz casnic	ООО «Тираспольтрансгаз -Приднестровье» 2022	Contract unic	93.1 mii euro	1414 buc.	5 luni
7	Contoare de uz casnic	ROTALIN GAZ TRADING S.R.L. 2022	Contract unic	955.1 mii lei	930 buc	3 luni

^{*)} Se precizează calitatea în care s-a participat la îndeplinirea contractului, care poate fi de: contractant unic sau lider de asociație; contractant asociat; subcontractant.

Semnat:

Nume: *Ceh Lupu*

Funcția în cadrul firmei: *director general*

Denumirea firmei:

Din declarația cu privire la livrările similare, aflăm că, în ultimii 3 ani, același operator economic a livrat contoare de aproape 6 milioane de Euro companiei SC „Multienergo” SRL. În anul 2022, „Orion-GS” SRL a livrat 55397 de contoare de uz casnic către SC „Multienergo” SRL, la prețul de 2 015 800 Euro. Acesta este exact numărul de contoare pe care le-a procurat „Chișinău-gaz” SRL de la SC „Multienergo” SRL în anul 2022, la prețul de 53 531 555,05 MDL cu TVA, după cum aflăm din Raportul pentru monitorizarea contractelor de achiziții sectoriale ale „Chișinău-gaz” SRL pentru anul 2022.

Lipsa lotizării

În cadrul mai multor proceduri de achiziție, „Chișinău-Gaz” SRL include un număr mare de poziții în același lot. Astfel, fiecare operator economic care dorește să participe la o procedură de achiziție ar trebui să poată satisface toate pozițiile incluse în lot. Această practică a entității contractante a nemulțumit unii operatori economici, care au acuzat entitatea contractantă că ar limita concurența. În procedura de achiziție a nodurilor de fixare, nr. ocds-b3wdp1-MD-1703844416707, **entitatea contractantă a inclus 12 poziții într-un singur lot.**

8. Cumpărătorul invită operatorii economici interesați, care îi pot satisface necesitățile, să participe la procedura de achiziție privind livrarea/prestarea/executarea următoarelor bunuri /servicii/lucrări:

Nr. d/o	Cod CPV	Denumirea bunurilor solicitate	Unitate de măsură	Cantitatea	Specificarea tehnică deplină solicitată, Standarde de referință
1	44523200-4	Nod de fixare D 15 (Узел крепления газового счетчика Д15)	buc. (set)	490	Conform documentației de atribuire (caietului de sarcini)
2	44523200-4	Nod de fixare D 20 (Узел крепления газового счетчика Д20)	buc. (set)	1 132	Conform documentației de atribuire (caietului de sarcini)
3	44523200-4	Nod de fixare D 25 (Узел крепления газового счетчика Д25)	buc. (set)	13 761	Conform documentației de atribuire (caietului de sarcini)
4	44523200-4	Nod de fixare D 32 (Узел крепления газового счетчика Д32)	buc. (set)	2	Conform documentației de atribuire (caietului de sarcini)
5	44523200-4	Nod de fixare D 40 (Узел крепления газового счетчика Д40)	buc. (set)	2	Conform documentației de atribuire (caietului de sarcini)
6	44523200-4	Garnitură D 15 (Прокладка резиновая Д15)	buc.	69 279	Conform documentației de atribuire (caietului de sarcini)
7	44523200-4	Garnitură D 20 (Прокладка резиновая Д20)	buc.	75 653	Conform documentației de atribuire (caietului de sarcini)

1

8	44523200-4	Garnitură D 25 (Прокладка резиновая Д25)	buc.	155 624	Conform documentației de atribuire (caietului de sarcini)
9	44523200-4	Garnitură D 32 (Прокладка резиновая Д32)	buc.	1 828	Conform documentației de atribuire (caietului de sarcini)
10	44523200-4	Garnitură D 40 (Прокладка резиновая Д40)	buc.	1 940	Conform documentației de atribuire (caietului de sarcini)
11	44523200-4	Garnitură D 50 (Прокладка резиновая Д50)	buc.	1 302	Conform documentației de atribuire (caietului de sarcini)
12	44523200-4	Garnitură D 76 (Прокладка резиновая Д76)	buc.	632	Conform documentației de atribuire (caietului de sarcini)

Valoarea estimativă totală (lei fără TVA): 4 136 276,00 MDL

În secțiunea „clarificări” au fost înaintate pretenții cu privire la acest aspect, un operator economic solicitând evaluarea per poziții, pentru a nu favoriza o anumită companie.

Într-o altă procedură de achiziție a dispozitivelor pentru căutarea scurgerilor de gaz, nr. ocds-b3wdp1-MD-1672068092615, **entitatea contractantă a inclus 13 poziții într-un singur lot.**

8. Cumpărătorul invită operatorii economici interesați, care îi pot satisface necesitățile, să participe la procedura de achiziție privind livrarea/prestarea/executarea următoarelor bunuri /servicii/lucrări:

Nr. d/o	Cod CPV	Denumirea bunurilor solicitate	Unitatea de măsură	Cantitatea	Specificarea tehnică deplină solicitată, Standarde de referință
1	38431100-6 38543000-3	Echipament de gasire a conductelor de gaz subterane din otel marca "АНПП"	buc	2	Echipament de gasire a conductelor de gaz subterane din otel marca "АНПП"
2	38431100-6 38543000-3	Echipament de gasire a conductelor de gaz subterane din otel marca "Progress-3"	buc	2	Echipament de gasire a conductelor de gaz subterane din otel marca "Progress-3"
3	38431100-6 38543000-3	Manometru electronic FD09	buc	24	Manometru electronic FD09
4	38431100-6 38543000-3	Aparat multifunctional de masurare a gazelor VARIOTEC 460 EX	buc	1	Manometru care arata clasa de precizie 2.0 cu gradarea 0...0,4 Mpa
5	38431100-6 38543000-3	Dispozitiv de masurare a rezistentei ІС- 4107	buc	3	Dispozitiv de masurare a rezistentei ІС- 4107
6	38431100-6 38543000-3	Dispozitiv de masurare a rezistentei ІС-20/1	buc	1	Dispozitiv de masurare a rezistentei ІС-20/1
7	38431100-6 38543000-3	Manometru digital diferential Testo 510	buc	4	Manometru digital diferential Testo 510

1

8	38431100-6 38543000-3	Detector de scurgeri de gaze Inspectra Laser	buc	2	Detector de scurgeri de gaze Inspectra Laser
9	38431100-6 38543000-3	Detector de scurși de gaze "Bapra 5-03"	buc	2	Detector de scurși de gaze "Bapra 5-03"
10	38431100-6 38543000-3	Manometru electronic 3 kg/cm2	buc	11	Manometru electronic 3 kg/cm2
11	38431100-6 38543000-3	Detector de scurși de gaze TGM-3	buc	44	Detector de scurși de gaze TGM-3
12	38431100-6 38543000-3	Detector de gaze SNOOPER mini	buc	68	Detector de gaze SNOOPER mini
13	38431100-6 38543000-3	Detector de gaze "ФП11,2"	buc	13	Detector de gaze "ФП11,2"

Valoarea estimativă totală (lei fără TVA): 3 678 391,67

Și în acest caz, lipsa lotizării a făcut obiectul unor solicitări de clarificare în sistemul MTender. Un operator economic a întrebat dacă ar fi permisă participarea la competiție pentru un singur produs, iar nu pentru toate pozițiile. I s-a răspuns că procedura în cauză este desfășurată într-un singur lot integru. Un alt operator economic a solicitat evitarea restricționării vădite a participării operatorilor economici prin anularea procedurii în desfășurare și inițierea alteia, cu respectarea principiului împărțirii pe loturi. Nu au fost depuse contestații asupra documentației de atribuire pe acest aspect. Ulterior, a fost încheiat un acord adițional de modificare a bunurilor din contract, iar altele de prelungire a termenului de livrare. Termenul de livrare a fost prelungit de la 120 zile la 240 de zile. Aceste circumstanțe puteau să nu apară dacă entitatea contractantă ar fi împărțit

achiziția pe loturi, astfel lăsând posibilitatea și altor operatori economici să depună oferte pe care și le-ar fi putut onora.

Chiar și în cazul achiziției de computere și tehnică de birou, nr. [ocds-b3wdp1-MD-1703842634584](#), entitatea a procurat bunurile pe **9 poziții diferite, incluse într-un singur lot**, deși divizarea pe loturi ar fi permis lărgirea concurenței.

8. Cumpărătorul invită operatorii economici interesați, care îi pot satisface necesitățile, să participe la procedura de achiziție privind livrarea/prestarea/executarea următoarelor bunuri /servicii/lucrări:

Nr. d/o	COD CPV	Denumirea bunurilor solicitate	Unitate de măsură	Cantitate	Specificarea tehnică deplină solicitată, Standarde de referință
1	30141200-1	Unitate multifuncțională (MFU A4)	buc.	45	descrisă în documentația de atribuire (caiet de sarcini)
2	30141200-1	Calculator (All-in-One) - 1	buc.	123	descrisă în documentația de atribuire (caiet de sarcini)
3	30141200-1	Notebook	buc.	10	descrisă în documentația de atribuire (caiet de sarcini)
4	30141200-1	Unitate multifuncțională (MFU A4) laser color	buc.	2	descrisă în documentația de atribuire (caiet de sarcini)
5	30141200-1	Unitate multifuncțională (MFU A3) Canon	buc.	1	descrisă în documentația de atribuire (caiet de sarcini)
6	30141200-1	Calculator (All-in-One) - 2	buc.	1	descrisă în documentația de atribuire (caiet de sarcini)
7	30141200-1	Scanner (A4)	buc.	2	descrisă în documentația de atribuire (caiet de sarcini)
8	30141200-1	Printer (A4)	buc.	16	descrisă în documentația de atribuire (caiet de sarcini)

1

9	30141200-1	Planset	buc.	3	descrisă în documentația de atribuire (caiet de sarcini)
Valoarea estimativă totală, lei fără TVA:					2 611 250,00 MDL

Un operator economic a atras atenția entității contractante că lotizarea ar avea ca efecte obținerea unor oferte mai avantajoase. Entitatea contractantă a răspuns că are dreptul să nu lotizeze, fără a justifica decizia sa. Considerăm că o asemenea abordare denotă rea-credință din partea entității contractante, precum și posibila favorizare a unor operatori economici. Contractul a fost atribuit unicului ofertant – „BTS Pro” SRL. Situația este similară și pentru o altă procedură de achiziție de computere și tehnică de birou, cu nr. [ocds-b3wdp1-MD-1672326028356](#). Și în acest caz, contractul, conținând nouă poziții diferite, a fost atribuit aceluiași operator economic – „BTS Pro” SRL.

Și în cadrul procedurii de achiziție de servicii de curățenie, nr. [ocds-b3wdp1-MD-1701430918640](#), s-au inclus într-un singur lot serviciile de curățenie ce urmau a fi prestate

în 22 de locații diferite. Nicio companie mică nu ar fi putut obține un astfel de contract, de unde reiese limitarea concurenței în favoarea unei companii mari. Contractul a fost atribuit singurului ofertant – „Protterra Grup” SRL. Același operator economic obținuse un contract de achiziție de servicii de curățenie și la începutul anului 2023, în rezultatul licitației repetate nr. [ocds-b3wdp1-MD-1675841854065](#).

Desemnarea câștigătoare a unei oferte neconforme/Favorizarea unor operatori economici care au depus oferte neconforme

În procedura de achiziționare a țevii de oțel, nr. [ocds-b3wdp1-MD-1701412139866](#), „Chișinău-gaz” SRL și-a propus să achiziționeze 26 de poziții diferite de țeavă. La pct. 14 din anunțul de participare, care se referă la posibilitatea unui operator economic de a depune oferta pe loturi, entitatea a indicat „se aplică”. Cu toate acestea, cele 26 de poziții sunt introduse în sistemul Mtender ca și un singur lot. Evaluarea ofertelor a fost realizată ca și pentru un singur lot cu 26 de poziții, fiind desemnată câștigătoare oferta depusă de „Metalica-Zuev” SRL. Operatorul economic „Santarm” SRL a depus o contestație, argumentând că nu toate pozițiile ofertate de „Metalica-Zuev” SRL ar corespunde specificației tehnice ce se referă la grosimea metalului. Entitatea contractantă a răspuns că abaterile din oferta câștigătoare nu afectează esența deciziei luate de grupul de lucru.

La etapa de examinare a contestației, ANSC a constatat că „SRL „Chișinău Gaz” nu a efectuat evaluarea ofertelor conform propriilor instrucțiuni din documentația de atribuire și, respectiv, **nu a atribuit contractele pentru fiecare lot în parte care să întrunească criteriul de atribuire prestabilit, inclusiv cerințele tehnice solicitate în documentația de atribuire.** Prin urmare, Agenția consideră posibilă admiterii pretenția contestatorului prin care susține că „compania Santarm SRL a oferit cel mai mic pret la marfa solicitată, și care corespunde caracteristicilor tehnice solicitate în cadrul licitației respective.”, or pentru anumite loturi, inclusiv lotul nr. 2 și lotul nr. 25, „Santarm” SRL a oferit prețuri mai mici pentru produsele ce fac obiectul procedurii, decât prețurile propuse de ofertantul declarat câștigător”. Cu referire la acceptarea de către entitate a grosimii diferite a metalului față de specificația tehnică, ANSC a apreciat că „**acceptarea unor produse cu specificații diferite reprezintă o acțiune contrară principiilor reglementate la art. 28 din Legea nr. 74/2020, conform căruia entitățile contractante îi tratează pe operatorii economici în mod egal, fără discriminare și acționează într-un mod transparent și proporțional**”.

ANSC a admis contestația și a dispus reevaluarea ofertelor. Totuși „Chișinău-Gaz” SRL a dispus anularea procedurii din considerentul că ar fi fost admisă o eroare când s-a indicat atribuirea contractelor pe loturi.

În procedura de licitație privind „Achiziționarea echipamentelor de protecție, a hainelor și încălțăminte speciale”, nr. [ocds-b3wdp1-MD-1701436760452](#), toate cele trei loturi au fost atribuite operatorului economic „Absolutely Safety” SRL. Operatorul economic „Universcom” SRL a depus o contestație în privința a două loturi, argumentând că ofertele desemnate câștigătoare ar fi neconforme. ANSC a admis parțial contestația și a dispus reevaluarea ofertei „Absolutely Safety” SRL, din considerentul că acest operator economic nu a prezentat certificate de conformitate/calitate conform cerințelor din documentația de atribuire. Entitatea contractantă a reevaluat ofertele și a atribuit repetat contractele „Absolutely Safety” SRL. O nouă contestație se află în proces de examinare la ANSC.

Un alt aspect invocat de contestator este faptul că întreprinderea „Absolutely Safety” SRL a fost fondată de conducătorul unei alte companii aflate în lista de interdicție – „Soling” SA. Operatorul economic SA „Soling” a fost inclus în lista de interdicție gestionată de Agenția Achiziții Publice ca urmare a prezentării actelor false într-o procedură de achiziție desfășurată de Agenția Asigurare Resurse și Administrare Patrimoniu a Ministerului Apărării în anul 2021. Totuși, bunurile produse de SA „Soling” continuă să fie achiziționate de autoritățile contractante și de entitățile contractante în cadrul licitațiilor desfășurate din bani publici. Doar că la licitații participă o companie afiliată – SRL „Absolutely Safety”, înregistrată de administratorul SA „Soling”, Dubic Ruslan, la data de 10.07.2013. Actualmente, administrator și unic fondator al acestei întreprinderi este Dubic Vera. ANSC nu a admis aceste pretenții din considerentul că, pe de o parte, întreprindere „Absolutely Safety” SRL nu are la moment ca asociați/conducători persoane care sunt asociați/conducători în cadrul SA „Soling”. Pe de altă parte, excluderea operatorilor aflați în lista de interdicție este opțională în cazul achizițiilor sectoriale.

Evaluarea neconformă a ofertelor/Respingerea neîntemeiată a unei oferte

În procedura de achiziție a serviciilor de verificare metrologică a mijloacelor de măsurare legală, nr. [ocds-b3wdp1-MD-1701785346869](#), „Chișinău-Gaz” SRL a respins ofertantul Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” pentru că nu ar fi prezentat unele documente, neprevăzute în documentația de atribuire. Aceste circumstanțe au determinat ofertantul Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” să depună o contestație la ANSC pentru loturile 2 și 4.

Documentele neprevăzute în documentația de atribuire, dar în temeiul cărora entitatea a respins acest ofertant au fost următoarele:

- Anexele la certificatul de acreditare cu termenul de valabilitate era până la 13.02.24 (valabil la etapa evaluării ofertelor)

Nu au fost solicitate clarificări de la ofertantul Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” sub acest aspect, deși entitatea urma să solicite clarificări în temeiul prevederilor art. 69 alin (4) din Legea 74/2020. Dacă entitatea ar fi utilizat mecanismul clarificărilor, ofertantul ar fi avut posibilitatea de a prezenta noul certificat de acreditare, valabil până în anul 2028, obținut la 14.02.24, care a fost emis după expirarea termenului de depunere a ofertelor.

- Neprezentarea certificatului de desemnare în domeniul metrologiei

În documentația de atribuire nu a fost prevăzută cerința de a pune la dispoziție acest certificat. Contestatorul a explicat că acest certificat se obține după obținerea certificatului de acreditare, certificatul de acreditare nou fiind obținut la data de 14.02.24, deci după etapa evaluării ofertelor.

ANSC a admis contestația și a dispus reevaluarea ofertei depuse de Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”.

Acorduri adiționale de modificare a contractelor

Pe lângă acordurile de majorare/micșorare a valorii contractelor sau prelungirii termenului de execuție, în rapoartele de executare a contractelor de achiziții sectoriale ale „Chișinău-gaz” SRL

regăsim și contracte de modificare a bunurilor. Despre încheierea acestora aflăm din raportul pentru anul 2023. Printre cele mai modificate contracte enumerăm:

1. Contractul nr. 111 din 15.03.2023 pentru achiziționarea dispozitivelor pentru căutarea scurgerilor de gaz, încheiat cu SRL „Varox Comerț” în rezultatul procedurii de achiziție ocds-b3wdp1-MD1672068092615 a fost modificat de cinci ori. Primul acord, din 22.05.23, a modificat echipamentul. Apoi, la 12.07.23 a fost modificat termenul de livrare de la 120 de zile la 150 de zile. La 02.08.23, contractul a fost majorat cu 11 040 Euro. Alte două acorduri adiționale au modificat termenul de livrare la 180 de zile, și respectiv la 240 de zile.
2. Contractul nr. nr. 201 din 22.06.2023 pentru achiziționarea vopselei și a lacurilor (repetat), încheiat cu SRL „Varox Comerț” a fost modificat prin două acorduri adiționale. Ambele acorduri au avut ca obiect modificarea bunurilor.
3. Contractul nr. 79 din din 21.02.2023 pentru achiziționarea dulapurilor de gaze, încheiat cu SRL „Agronordteh-M” a fost modificat de patru ori. Inițial contractul a fost majorat, ulterior micșorat, s-a modificat termenul de livrare, iar în final au fost modificate bunurile.
4. Contractul nr. 78 din 21.02.2023 pentru Achiziționarea computerelor și tehnicii de birou, încheiat cu „BTS PRO” SRL a fost modificat de patru ori. Două acorduri au avut ca obiect majorarea termenului de livrare, iar altele două majorarea sumei contractului.
5. Contractul nr. 81 din 21.02.2023 pentru Achiziționarea materialelor de izolare, încheiat cu SRL „Agronordteh-M”, a fost modificat de patru ori. De trei ori, a fost majorat termenul de livrare, iar o dată au fost modificate specificațiile bunurilor ce țin de toleranța +/-3%.
6. Contractul nr. 148 din 13.04.2023 pentru achiziția lucrărilor de construcție și reparații capitale a stațiilor de protecție catodică, încheiat cu SRL „Profaluminu”, a fost modificat de trei ori. A fost modificată suma, ulterior denumirea obiectului, iar mai târziu termenul de executare.
7. Contractul nr. 108 din 15.03.2023 pentru achiziția lucrărilor de construcție a Punctelor Reglare Gaze mun. Chișinău, încheiat cu SRL „Agronordteh-M”, a fost modificat de cinci ori. Toate cele cinci acorduri au avut ca obiect modificarea sumei contractului.

Pentru a elucida circumstanțele relevante referitor la aceste acorduri adiționale, am solicitat informații de la „Chișinău-gaz” SRL. Ne asumăm să să revenim cu răspunsul de la „Chișinău-gaz” și cu informațiile solicitate spre a ne fi furnizate.

Concluzii

Termenii restrânși, cerințele înguste, includerea a numeroase poziții de bunuri într-un singur lot – toate acestea limitează concurența, eliminând din competiție operatori economici care nu se încadrează 100% în cerințe. Se întâmplă că nici operatorul economic care a obținut contractul nu poate livra toate bunurile pe care și-a asumat să le livreze, fie nu se poate încadra în termenii de livrare stabiliți inițial. Dacă însă cerințele ar fi fost din start elaborate astfel încât să permită unui număr mai mare de operatori economici să depună oferte, entitatea contractantă putea obține

oferte mai avantajoase. De aici și numeroasele acorduri adiționale, care în unele cazuri ridică suspiciuni de favorizare. Acordurile adiționale pot fi determinate de diverse circumstanțe, începând cu planificarea defectuoasă a achizițiilor, situații imprevizibile survenite în procesul de executare a contractelor, dar și favorizarea unor operatori economici care, deși au obținut contractul, nu îl pot onora și au nevoie de ajustări.

Acest articol este un produs al proiectului "Monitorizarea achizițiilor sectoriale în Republica Moldova", desfășurat de A.O. „Asociația pentru Guvernare Efcientă și Responsabilă AGER”, în calitate de beneficiar de sub-grant a proiectului „Consolidarea integrității în achizițiile publice”. Proiectul este implementat de către Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) „Viitorul”, în parteneriat cu Fondul de Parteneriat pentru Transparență (SUA). Proiectul urmărește susținerea reformelor în domeniul achizițiilor publice în Moldova, care vor spori transparența și corectitudinea achizițiilor publice prin abilitarea cetățenilor de a responsabiliza instituțiile relevante.

Opiniile exprimate în cadrul proiectului și responsabilitatea pentru conținutul acestui produs aparțin autorilor proiectului și nu reflectă neapărat opinia IDIS „Viitorul” și a donatorului.

04.04.2024